

ROLUL AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ÎN PROCESUL DE INTEGRARE A STRĂINILOR CARE AU DOBÂNDIT O FORMĂ DE PROTECȚIE DIN PARTEA STATULUI ROMÂN

ADRIAN BULGARU*

ABSTRACT:

Integration of foreigners who obtained a form of protection in Romania is a dynamic process implying both the efforts of the authorities having responsibilities in the field and the foreigners' willingness to adapt themselves to the rules and the values of the adopting country. The social integration of these persons involves the close collaboration of the ministries, the labour employment agencies and the local public authorities. Foreigners who obtained one of the protection forms provided by the Romanian State enjoy civil, political, economic, social and cultural rights, as well as equal treatment as compared to the Romanian citizens. Education, as pointed out in the position of the UNHCR, facilitates integration of foreigners in the receiving country.

Keywords: public authorities, integration process, form of protection, inter-institutional cooperation

RÉSUMÉ:

L'intégration des étrangers qui ont obtenu une forme de protection en Roumanie est un processus dynamique qui implique à la fois les autorités aux efforts de responsabilité dans le domaine et la volonté de s'adapter aux règles et aux valeurs du pays d'accueil. Pour l'intégration sociale de ces personnes, il existe une coopération étroite entre les ministères, les agences pour l'emploi et les autorités locales. Les étrangers qui ont acquis l'une des formes de protection accordées par la Roumanie bénéficient d'un traitement civil, politique, économique, social et culturel, ainsi que de l'égalité avec les citoyens roumains. L'éducation, tel que décrit dans la position du UNHCR facilite l'intégration des étrangers dans le pays d'accueil.

Mots-clés: autorités publics, l'intégration des processus, de la forme de la protection, de la coopération interinstitutionnelle

Integrarea reprezintă un proces de schimbare, de pregătire a celui care a obținut o formă de protecție în România în a-și adapta stilul de viață cu cel al societății gazdă, fără a-și pierde propria identitate culturală.¹

Totuși, când luăm în discuție conceptul de integrare, trebuie să subliniem faptul că etapa primirii solicitanților de azil ar trebui recunoscută ca parte importantă a procesului de integrare a celor care au obținut o formă de protecție, dacă ținem cont de impactul momentului primirii celor care au nevoie și solicită protecție statului de primire asupra procesului de integrare al celor care vor obține una din formele de protecție oferite de statul respectiv.

Procesul de integrare este strâns legat de etapa primirii. În acest sens Consiliul European pentru Refugiați recomandă ca etapa primirii să fie

recunoscută ca parte integrantă a procesului de integrare a refugiaților.²

Participarea celor care au obținut o formă de protecție în România la programele de integrare socială, se desfășoară potrivit dispozițiilor O.G. nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România³, cu modificările și completările ulterioare și ale O.G. nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit o formă de protecție în România⁴.

În vederea integrării sociale a celor care au obținut o formă de protecție în România, există o strânsă colaborare între ministere, agențiile pentru ocuparea forței de muncă și autoritățile publice locale.

În fiecare an Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Sănătății, Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă și Direcția Protecția Copilului primesc informații cu

* Dr., Șef Sector Formare IRDO

¹ Potrivit O.G. nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au obținut o formă de protecție în România modificată și aprobată prin Legea 185/2004, publicată în M. Of., I, nr. 457 din 21 mai 2004, modificată succesiv de O.G. nr. 73/2004, publicată în M. Of., I, nr. 787 din 26 august 2004, și de O.G. nr. 41/2006, publicată în M. Of., I, nr. 714 din 21 august 2006, este facilitată integrarea doar a străinilor care au dobândit o formă de protecție în țara noastră.

² A se vedea M. Bonteanu, *Drepturile Refugiaților*, IRDO, p. 40 și urm.

³ Republicată în M. Of., I, nr. 436 din 3 septembrie 2004.

⁴ Publicată în M. Of., I, nr. 93 din 31 ianuarie 2004.

privire la numărul de persoane care urmează să beneficieze de activitățile în vederea integrării, din partea Oficiului Român pentru Imigrări.

Printr-o strânsă colaborare între ministere, autorități publice și alte instituții ale statului se asigură un sistem ce acționează în vederea identificării problemelor și descoperirii soluțiilor în legătură cu această categorie de persoane.

Ministerul Afacerilor Externe are un rol deosebit în furnizarea de materiale de sinteză referitoare la situația din țările de origine ale solicitanților de azil, materiale necesare în vederea soluționării cererilor de acordare a statutului de refugiat.

Ministerul Sănătății are responsabilitatea asigurării gratuite a asistenței medicale primare și spitalicești de urgență pentru străinii care solicită acordarea unei forme de protecție în țara noastră.

Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice facilitează integrarea străinilor care au obținut o formă de protecție în România, pe piața forței de muncă. Obținerea unui loc de muncă reprezintă un aspect deosebit de important în procesul de integrare al străinilor care au obținut o formă de protecție în România. Astfel, din punct de vedere legislativ străinii beneficiază de acces pe piața forței de muncă, acces la sistemul asigurărilor pentru șomaj, la măsurile ce previn șomajul și urmăresc stimularea forței de muncă. Mai mult, în O.G. nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor cu o formă de protecție în România, se menționează un sistem de asistență a străinilor cu o formă de protecție în vederea ocupării și adaptarea serviciilor oferite de agențiile de ocupare la situația și nevoile specifice acestora.

Cele mai recente acte normative care permit accesul solicitanților de azil la piața forței de muncă din România este Ordinul nr. 392/2008 și 613/2008⁵, act normativ care se aplică solicitanților de azil ce se află în procedura de determinare a unei forme de protecție după expirarea unei

perioade de un an de la data depunerii cererii de azil.

Un rol deosebit în găsirea unui loc de muncă pentru un solicitant de azil⁶ care a obținut o formă de protecție în țara noastră îl are Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă (ANOFM) care dispune măsurile de adaptare a serviciilor oferite la nevoile specifice beneficiarilor programelor de integrare. Astfel, străinii se înregistrează la ANOFM ca persoane în căutarea unui loc de muncă, în termen de 30 de zile de la semnarea protocolului.

Agenția are obligația de a întocmi pentru fiecare persoană înscrisă în programul de integrare și înregistrată ca persoană în căutarea unui loc de muncă, planul individual de mediere; are obligația de a identifica la angajatori locurile de muncă vacante și de a le face cunoscute persoanelor interesate.

Aceste obligații sunt îndeplinite și de agențiile locale pentru ocuparea forței de muncă, cu participarea unei persoane desemnate de Inspectoratul General pentru Imigrări.

Străinii nu pot refuza fără un motiv bine întemeiat un loc de muncă, oferit de ANOFM și trebuie să respecte deciziile Inspectoratului General pentru Imigrări în legătură cu comunitatea locală în care ar trebui să-și stabilească reședința și să primească un loc de muncă.

Agențiile locale pentru ocuparea forței de muncă informează atât beneficiarii programului de integrare cât și Inspectoratul General pentru Imigrări despre ofertele de muncă ce pot fi puse la dispoziția acestora.

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului asigură măsurile necesare în vederea școlarizării solicitanților de azil și a refugiaților în România. Educația celor care au solicitat și au obținut o formă de protecție în țara noastră trebuie să țină cont și de educația pe care aceștia au primit-o în țara de origine, în vederea căutării unui loc de muncă corespunzător nivelului de pregătire, pentru că dacă nivelul de educație este mai înalt atunci și

⁵ Ordinul 392/2008, al Ministerului de Interne și Reformei Administrative, privind accesul solicitanților de azil pe piața forței de muncă din România și Ordinul nr. 613/2008, al Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse privind accesul solicitanților de azil pe piața forței de muncă din România, publicate în M. Of., I, nr. 718 din 22 octombrie 2008.

⁶ O persoană care solicită protecție internațională în țara noastră are acces pe piața forței de muncă dacă este solicitant de azil și a trecut 1 an de la depunerea cererii și aceasta nu a fost soluționată definitiv sau dacă este beneficiar al unei forme de protecție acordate de statul român.

posibilitățile de a găsi și ocupa un loc de muncă cresc. Celor care au obținut o formă de protecție în România li se facilitează accesul la toate formele de învățământ de care beneficiază și cetățenii români.

Inspectoratele școlare județene și al Municipiului București, organizează cursuri gratuite de învățare a limbii române, după metodologiile aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pentru cei care au obținut o formă de protecție în România și participă la procesul de integrare socială.

Dintre beneficiarii de protecție din partea statului român minorii, însoțiți de familie sau neînsoțiți, fac parte dintr-o categorie cu un grad ridicat de vulnerabilitate, iar pentru integrarea cu succes a acestora în noua societate sunt necesare servicii de consiliere socială și un program educativ consistent. Educația are un rol important în dezvoltarea copiilor, deoarece prin educație aceștia își dezvoltă calitățile umane, își îmbogățesc cunoștințele ceea ce îi ajută să se integreze în noua societate și să creadă într-un viitor mai sigur. Minorii care au obținut o formă de protecție în țara noastră, beneficiază pe durata unui an școlar de un curs de inițiere în limba română și participă în cadrul unităților școlare, la activități didactice cu caracter teoretic, practic și recreativ. Inspectoratele școlare județene și al Municipiului București asigură înscrierea solicitanților la cursuri și le oferă informații cu privire la unitatea de învățământ în cadrul căreia se vor desfășura aceste cursuri. De asemenea, manualele necesare desfășurării cursurilor sunt asigurate de către Ministerul Educației, Tineretului și Sportului, prin Inspectoratele școlare județene și al Municipiului București.

Împreună cu Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului asigură, la cerere, recunoașterea diplomelor, atestarea studiilor și calificărilor din țara de origine, cele două ministere fiind și cele care elaborează metodologia de recunoaștere a diplomelor din țările de origine.

La terminarea cursurilor pregătitoare de învățare a limbii române, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului eliberează, gratuit, documente care atestă faptul că străinul a absolvit aceste cursuri și stabilește nivelul cunoștințelor dobândite.

Ministerul Justiției prin judecătoriile și tribunalele sale teritoriale, participă direct la soluționarea definitivă a cererilor de acordare a statutului de refugiat.

De reținut, că Inspectoratul General pentru Imigrări, organ de specialitate al administrației publice centrale, aflat în subordinea Ministerului Administrației și Internelor, înzestrat prin lege cu atribuții pentru implementarea politicilor în domeniul azilului, al integrării străinilor și a legislației relevante în acest domeniu, joacă un rol important în ceea ce privește integrarea celor care solicită protecție în țara noastră. Inspectoratul cooperează cu alte structuri din cadrul Ministerului Administrației și Internelor și cu alte instituții ale statului, cooperează cu autoritățile locale și organizații neguvernamentale și colaborează cu Direcția Protecția Copilului și cu Direcția Generală pentru Protecția Persoanelor cu Handicap.

Dezvoltarea cooperării interinstituționale în domeniul azilului s-a îmbunătățit încurajator în ultimii ani, ceea ce reprezintă un aspect pozitiv în privința acordării de protecție și asistență pentru cei care o solicită statului român.